

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA

Zagreb, lipanj 2015.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O MINISTARSTVU	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	3
	Financijski izvještaji	3
II.	REVIZIJA ZA 2014.	9
	Ciljevi i područja revizije	9
	Metode i postupci revizije	9
	Nalaz za 2014.	10
III.	MIŠLJENJE	24

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/15-01/1
URBROJ: 613-02-01-15-5

Zagreb, 17. lipnja 2015.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
MINISTARSTVA GOSPODARSTVA ZA 2014.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Ministarstva gospodarstva (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2014.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacija vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni od 14. siječnja do 17. lipnja 2015.

I. PODACI O MINISTARSTVU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Na temelju Zakona o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave (Narodne novine 150/11, 22/12, 39/13, 125/13 i 148/13), Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na: razvoj i unapređenje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva, instrumente i mjere gospodarske politike; industrijsku politiku i politiku primjene inovacija i novih tehnologija; sudjeluje u politikama razvoja iz područja prerađivačke, drveno-prerađivačke i prehrambene industrije; upravljanje jamstvenim fondom za unapređenje industrije; poslove vezane uz primjenu i korištenje prava intelektualnog i industrijskog vlasništva i poticanje stvaralaštva u industriji i trgovini u cilju razvoja konkurentnosti hrvatskoga gospodarstva; energetska politiku Republike Hrvatske; rudarstvo; strategiju olakšavanja i poticanja ulaganja i izvoza te inspekcijske poslove u gospodarstvu. S drugim nadležnim tijelima državne uprave sudjeluje u koordinaciji strategije upravljanja državnom imovinom, uključujući i sudjelovanje u koordinaciji restrukturiranja i sanacije pravnih osoba, izradi analiza u postupcima restrukturiranja trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske te upravljanja vlasničkim udjelima u trgovačkim društvima u vlasništvu Republike Hrvatske; djelatnost trgovine na unutarnjem tržištu Europske unije; opskrbu i cijene; nacionalnu koordinaciju aktivnosti djelovanja na unutarnjem tržištu Europske unije, uključujući tehničko zakonodavstvo i infrastrukturu kvalitete, koordinaciju i razvoj nacionalne politike u području normizacije, akreditacije, ocjene sukladnosti i mjeriteljstva; stanje i pojave na tržištu; zaštitu potrošača; strateške robne zalihe, sudjeluje u pripremi i upravljanju strateških i operativnih dokumenata i programa za korištenje sredstava fondova Europske unije i ostalih međunarodnih izvora financiranja namijenjenih unapređenju konkurentnosti hrvatskoga gospodarstva. Također, obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na razvoj, unapređenje i koordinaciju sustava javnih nabava; unapređenje i razvoj sustava koncesija u području svoje nadležnosti i nadzor nad njegovim provođenjem te unapređenje i razvoj sustava javno-privatnog partnerstva. Obavlja i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

Prema odredbi članka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine 148/13), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2014., Ministarstvo obavlja inspekcijske poslove u području energetike, rudarstva, opreme pod tlakom i zaštite potrošača. Od početka siječnja 2014. prestao je s radom Državni inspektorat, a dio poslova i zaposlenika (156 zaposlenika) je preuzelo Ministarstvo.

Za obavljanje djelatnosti, na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske, Ministarstvo koristi poslovni prostor u vlasništvu Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, bez plaćanja zakupnine.

Na temelju Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva gospodarstva (Narodne novine 102/13, 10/14 i 120/14), za obavljanje djelatnosti ustrojene su sljedeće ustrojstvene jedinice: Kabinet ministra, Glavno tajništvo Ministarstva, Uprava za energetiku i rudarstvo, Uprava za trgovinu i unutarnje tržište, Uprava za industriju, investicije i programe i projekte Europske unije, Uprava za sustav javne nabave, Uprava za inspekcijske poslove u gospodarstvu, Ravnateljstvo za robne zalihe, Samostalni odjel za unutarnju reviziju, Samostalni odjel za odnose s javnošću, Samostalni odjel za provedbu međunarodnih i EU projekata i programa IPA-I, te Samostalna služba za europske i međunarodne poslove.

Početak 2014. u Ministarstvu je bilo 216, a koncem 2014. je bilo 365 zaposlenika. Od 16. studenoga 2012. zakonski zastupnik je ministar Ivan Vrdoljak.

Planiranje

Financijski plan Ministarstva za 2014. je iznosio 1.121.691.581,00 kn. Izmjenama i dopunama financijski plan je smanjen za 292.344.786,00 kn ili 26,1 % te iznosi 829.346.795,00 kn. Vrijednosno značajnije su smanjena sredstva planirana za provedbu programa Razvoj, unapređenje konkurentnosti i restrukturiranje industrije u iznosu 258.657.398,00 kn ili 29,1 % i programa Razvoj energetskog sustava i gospodarenja mineralnim sirovinama u iznosu 36.332.052,00 kn ili 26,5 %. Povećana su planirana sredstva za provedbu programa Priprema, provedba i podrška ostvarenju strateških ciljeva za jačanje gospodarstva Republike Hrvatske u iznosu 29.548.652,00 kn ili 61,8 %.

Sredstva u iznosu 829.346.795,00 kn su planirana za provedbu sljedećih programa; Razvoj, unapređenje konkurentnosti i restrukturiranje industrije u iznosu 631.719.521,00 kn ili 76,2 %, Razvoj energetskog sustava i gospodarenja mineralnim sirovinama u iznosu 100.579.223,00 kn ili 12,1 %, Priprema, provedba i podrška ostvarenju strateških ciljeva za jačanje gospodarstva Republike Hrvatske u iznosu 77.344.273,00 kn ili 9,3 %, Jačanje konkurentnosti gospodarstva poticanjem investicija i učinkovitim korištenjem EU sredstava u iznosu 15.577.576,00 kn ili 1,9 %, Razvoj i standardizacija trgovine i unutarnjeg tržišta u iznosu 3.836.081,00 kn ili 0,4 %, te za povećanje učinkovitosti provedbe postupaka javne nabave u iznosu 290.121,00 kn ili 0,1 %.

Prema izvorima sredstava, financiranje programa planirano je proračunskim sredstvima u iznosu 826.529.128,00 kn, sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj u iznosu 1.624.067,00 kn, sredstvima pomoći i darovnicama EU u iznosu 1.193.600,00 kn.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15) donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2015. i 2016. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi za 2015. u iznosu 850.182.550,00 kn, te za 2016. u iznosu 752.612.876,00 kn.

Financijski izvještaji

Ministarstvo je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su i dostavljeni nadležnim institucijama u propisanom roku sljedeći izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, te Bilješke uz financijske izvještaje.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2014., ukupni prihodi i primici su ostvareni u iznosu 1.501.337.081,00 kn, što je za 560.871.354,00 kn ili 59,6 % više u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi i primici za 2014. su ostvareni za 671.990.286,00 kn ili 81,0 % više od planiranih. Do odstupanja je u najvećem dijelu došlo jer primici od zaduživanja ostvareni u iznosu 679.928.196,00 kn nisu planirani.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2013.	Ostvareno za 2014.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna	926.603.203,00	817.348.759,00	88,2
2.	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekta unutar općeg proračuna	13.801.319,00	3.918.105,00	28,4
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	61.205,00	142.021,00	232,0
4.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	0,00	679.928.196,00	-
	Ukupno	940.465.727,00	1.501.337.081,00	159,6

Vrijednosno su značajniji prihodi iz državnog proračuna, koji čine 54,4 % prihoda i primitaka, te primici od financijske imovine i zaduživanja koji čine 45,3 % prihoda i primitaka.

Prihodi iz državnog proračuna su namijenjeni za financiranje rashoda poslovanja u iznosu 813.831.050,00 kn i za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 3.517.709,00 kn. U okviru prihoda za financiranje rashoda poslovanja najveći udio se odnosi na subvencije trgovačkim društvima izvan javnog sektora u iznosu 598.461.876,00 kn, na subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru u iznosu 50.000.000,00 kn, te na pomoći unutar opće države u iznosu 49.418.122,00 kn.

Primici od financijske imovine i zaduživanja su ostvareni u iznosu 679.928.196,00 kn, a odnose se na primitke od zajmova, za podmirenje obveza za subvencije brodogradilištima.

Prihodi od pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna su ostvareni u iznosu 3.918.105,00 kn, što je za 9.883.214,00 kn ili 71,6 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Do odstupanja je došlo zbog promjene institucionalnog okvira za korištenje EU fondova. Na temelju Uredbe o izmjeni Uredbe o opsegu i sadržaju odgovornosti te ovlastima tijela nadležnih za upravljanje instrumentom pretpristupne pomoći (IPA), Narodne novine 76/13) dio nadležnosti Ministarstva je prenesen na Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske Unije.

U okviru prihoda od pomoći iz inozemstva u iznosu 3.918.105,00 kn na tekuće pomoći od institucija i tijela EU se odnosi 3.695.945,00 kn, a na kapitalne pomoći 222.160,00 kn.

Tekuće pomoći od institucija i tijela EU u većem dijelu su ostvarene za provedbu aktivnosti sljedećih programa: IPA I 2008 – praćenje sigurnosti opskrbe energentima u iznosu 1.482.794,00 kn, Europski potrošački centar Hrvatske (ECC-NET) u iznosu 543.869,00 kn te IPA 2009 I FPP-RAC u iznosu 503.011,00 kn.

Kapitalne pomoći od institucija i tijela EU u iznosu 222.160,00 kn su ostvarene iz Europskog fonda za regionalni razvoj, u okviru projekta Regionalna konkurentnost, Prioritet 3.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2014., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 1.500.312.223,00 kn, što je za 559.298.377,00 kn ili 59,4 % više u odnosu na prethodnu godinu. Rashodi i izdaci za 2014. su ostvareni za 670.965.428,00 kn ili 80,9 % više od planiranih. Do odstupanja ostvarenih u odnosu na planirane rashode uglavnom je došlo zbog evidentiranja u rashodima za 2014. rashoda za subvencioniranje razlike u cijeni gradnje brodova nastalih u 2009. u iznosu 413.523.669,00 kn i rashoda za subvencije za restrukturiranje brodogradilišta nastalih u 2013. u iznosu 173.114.072,00 kn. Rashodi ostvareni iznad plana financirani su primicima od zaduživanja.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2013.	Ostvareno za 2014.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	29.109.428,00	49.814.941,00	171,1
2.	Materijalni rashodi	44.723.963,00	57.431.981,00	128,4
3.	Financijski rashodi	99.977,00	95.559,00	95,6
4.	Subvencije	784.380.517,00	1.323.675.554,00	168,8
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	26.610.000,00	49.418.122,00	185,7
6.	Ostali rashodi	53.747.986,00	11.400.000,00	21,2
7.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	2.341.975,00	8.377.847,00	357,7
8.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	0,00	98.219,00	-
	Ukupno	941.013.846,00	1.500.312.223,00	159,4
	Manjak prihoda i primitaka	548.119,00	0,00	-
	Višak prihoda i primitaka	0,00	1.024.858,00	-

Vrijednosno značajniji rashodi se odnose na subvencije u iznosu 1.323.675.554,00 kn koje čine 88,2 % ukupnih rashoda i izdataka, materijalne rashode u iznosu 57.431.981,00 kn koji čine 3,8 % ukupnih rashoda i izdataka, rashode za zaposlene u iznosu 49.814.941,00 kn koji čine 3,3 % ukupnih rashoda i izdataka, te pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu u iznosu 49.418.122,00 kn koji čine 3,3 % ukupnih rashoda i izdataka.

Rashodi u iznosu 1.323.675.554,00 kn se odnose se na rashode za subvencije trgovačkim društvima izvan javnog sektora (za restrukturiranje brodogradilišta i financiranje razlike u cijeni gradnje brodova) u iznosu 1.273.675.554,00 kn i za subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru (poticanje proizvodnje biogoriva) u iznosu 50.000.000,00 kn.

Rashodi za subvencije trgovačkim društvima izvan javnog sektora su planirani u iznosu 598.461.876,00 kn, a ostvareni su u iznosu 1.273.675.554,00 kn, što je za 675.213.678,00 kn ili 112,8 % više od planiranog iznosa.

Više od plana su ostvareni rashodi za financiranje restrukturiranja brodogradilišta koji su planirani u iznosu 359.303.556,00 kn, a ostvareni su u iznosu 1.034.517.234,00 kn, što je za 675.213.678,00 kn ili 187,9 % više od planiranog iznosa.

Rashodi u iznosu 1.273.675.554,00 kn su financirani sredstvima državnog proračuna u iznosu 598.461.876,00 kn, zajmom od financijske institucije u iznosu 618.467.643,00 kn te zajmom od trgovačkog društva u iznosu 56.746.035,00 kn. Ostvareni su za financiranje sljedećih aktivnosti: Restrukturiranje brodogradilišta u iznosu 1.034.517.234,00 kn, Obveze prema brodogradnji iz 2009. u iznosu 99.796.098,00 kn, Razvoj i jačanje konkurentnosti prerađivačke industrije u iznosu 90.000.000,00 kn, Potpore za početna ulaganja u iznosu 39.362.222,00 kn te za aktivnost Provedba mjera za poticanje ulaganja u iznosu 10.000.000,00 kn.

Materijalni rashodi su ostvareni u iznosu 57.431.981,00 kn od čega su vrijednosno značajniji rashodi za usluge u iznosu 45.742.956,00 kn i ostali nespomenuti rashodi poslovanja u iznosu 5.062.168,00 kn.

U okviru rashoda za usluge, vrijednosno značajniji su rashodi za intelektualne i osobne usluge u iznosu 34.327.145,00 kn, računalne usluge u iznosu 3.124.503,00 kn, usluge promidžbe i informiranja u iznosu 2.306.557,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu 2.187.639,00 kn te usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 1.676.275,00 kn.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge se odnose na usluge odvjetnika i pravnog savjetovanja u iznosu 2.134.420,00 kn, rashode za naknade prema ugovoru o djelu u iznosu 1.844.937,00 kn, usluge vještačenja u iznosu 50.875,00 kn, ostale usluge (prijepisi, prijevodi) u iznosu 37.250,00 kn te ostale intelektualne usluge u iznosu 30.259.663,00 kn.

U okviru rashoda za ostale intelektualne i osobne usluge vrijednosno značajniji rashodi se odnose na rashode za usluge poslovnog i pravnog savjetovanja vezano uz pregovore i arbitražni postupak s mađarskom naftnom kompanijom, pružanje savjetodavnih usluga u pripremi i provedbi javnog nadmetanja za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika u podzemlju Jadranskog mora te usluge nadzora i izvještavanja o izvršenom nadzoru Programa restrukturiranja brodograđevnih društava u većinskom državnom vlasništvu i Ugovora o prodaji i prijenosu dionica brodograđevnih društava u većinskom državnom vlasništvu.

Vrijednosno značajniji ostali nespomenuti rashodi poslovanja ostvareni su za naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela te povjerenstava u iznosu 3.293.148,00 kn i članarine u iznosu 1.262.517,00 kn.

Naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela te povjerenstava se odnose na naknade članovima Ispitne komisije za stručne ispite radnika koji obavljaju poslove upravljanja i rukovanja energetske postrojenjima u iznosu 2.315.209,00 kn, naknade članovima Stručnog povjerenstva za provjeru rudarskih projekata u iznosu 523.092,00 kn, naknade članovima Povjerenstva za utvrđivanje rezervi mineralnih sirovina u iznosu 400.701,00 kn, naknade Ispitnom povjerenstvu za polaganje stručnih ispita rudarske struke u iznosu 51.255,00 kn te za naknade članovima Nacionalnog vijeća zaštite potrošača u iznosu 2.891,00 kn.

Rashodi za zaposlene u iznosu 49.814.941,00 kn su ostvareni za bruto plaće u iznosu 42.490.600,00 kn (za redovni rad 42.409.682,00 kn i za prekovremeni rad 80.918,00 kn), doprinose na plaće u iznosu 7.024.365,00 kn te ostale rashode za zaposlene u iznosu 299.976,00 kn.

Ukupno ostvareni prihodi za 2014. iznose 1.501.337.081,00 kn, a ukupni rashodi 1.500.312.223,00 kn te višak prihoda iznosi 1.024.858,00 kn. Preneseni višak prihoda iz 2013. je iznosio 5.015.275,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 6.040.133,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2014. ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 165.089.758,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2014.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2014.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	4.523.991,00	6.059.251,00	133,9
1.1.	Nematerijalna imovina (licence)	152.050,00	3.419,00	2,2
1.2.	Građevinski objekti	12.688,00	12.368,00	97,5
1.3.	Postrojenja i oprema	3.140.768,00	5.411.613,00	172,3
1.4.	Prijevozna sredstva	1.093.895,00	507.261,00	46,4
1.5.	Knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti	124.590,00	124.590,00	100,0
2.	Financijska imovina	144.385.701,00	159.030.507,00	110,1
2.1.	Novčana sredstva	5.988.384,00	5.986.789,00	100,0
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih, te za više plaćene poreze i ostalo	18.094.561,00	48.070.537,00	265,7
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	45.033.661,00	45.033.661,00	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	72.604.735,00	55.635.634,00	76,6
2.5.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	2.664.360,00	4.303.886,00	161,5
	Ukupno imovina	148.909.692,00	165.089.758,00	110,9
3.	Obveze	76.293.254,00	787.786.689,00	1.032,6
4.	Vlastiti izvori	72.616.438,00	-622.696.931,00	-857,5
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	148.909.693,00	165.089.758,00	110,9
	Izvanbilančni zapisi	589.114.152,00	983.328.450,00	166,9

Vrijednost ukupne imovine koncem 2014. je veća za 16.180.066,00 kn ili 10,9 % u odnosu na stanje početkom godine. Navedeno je rezultat povećanja vrijednosti financijske imovine (jamstvenih sredstava) i nabave nefinancijske imovine tijekom 2014. te smanjenja vrijednosti imovine zbog rashodovanja i obračuna ispravka vrijednosti.

Novčana sredstva u iznosu 5.986.789,00 kn se odnose na dio sredstava darovnice iz 2005. u iznosu 5.500.000,00 USD, od Međunarodne banke za obnovu i razvoj koja su na računu kod Hrvatske banke za obnovu i razvitak. Namijenjena su za provođenje projekta Obnovljivi izvori energije.

Koncem 2014. potraživanja iznose 148.739.832,00 kn. Vrijednosno značajnija su potraživanja od korisnika subvencija za neopravdane subvencije dane u ranijim godinama u iznosu 48.744.407,00 kn, od županija za jamstveni fond u iznosu 48.000.000,00 kn, od grada Šibenika za zajam u iznosu 39.993.791,00 kn, od koncesionara za koncesijske naknade u iznosu 5.412.408,00 kn te od brodogradilišta iz Vela Luke za zajam u iznosu 4.160.000,00 kn.

Potraživanja od županija za jamstveni fond u iznosu 48.000.000,00 kn, odnose se na jamstvena sredstva dana županijama za jamstvo kreditima koje poduzetnicima odobravaju poslovne banke. Rok za vraćanje neangažiranih sredstava depozita danih u 2013. u iznosu 18.000.000,00 kn je do konca 2018., a za sredstva dana županijama u 2014. u iznosu 30.000.000,00 kn rok je do lipnja 2025.

Koncem 2014. obveze su iskazane u iznosu 787.786.689,00 kn. U odnosu na 2013. više su za 711.493.436,00 kn ili 1 032,6 %. Odnose se na obveze za zajmove u iznosu 679.829.977,00 kn i za rashode poslovanja u iznosu 107.956.712,00 kn. Obveze za zajmove u iznosu 679.829.977,00 kn se odnose na obveze za zajmove od financijskih institucija izvan javnog sektora za financiranje subvencija za restrukturiranje brodogradilišta, razlika u cijeni gradnje brodova i financijskog leasinga ICT opreme u iznosu 623.083.942,00 kn i za zajmove od tuzemnih trgovačkih društava izvan javnog sektora za subvencije za restrukturiranje brodogradilišta u iznosu 56.746.035,00 kn.

Vlastiti izvori su iskazani u iznosu -622.696.931,00 kn zbog zajmova uzetih u 2014., koji dospijevaju za povrat u 2015.

U okviru izvanbilančnih zapisa u iznosu 983.328.450,00 kn, evidentirana su potraživanja od državnog proračuna za obveze za subvencije za restrukturiranje tri brodogradilišta, koje dospijevaju na podmirenje od 2015. do 2017.

II. REVIZIJA ZA 2014.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planom
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Ministarstva.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa, interni akti, odluke, te druga dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz plana i ranijeg razdoblja, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u stručnim publikacijama, elektronskim medijima i tisku. Provjerene su evidencije u poslovnim knjigama i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih provedbenih propisa te pravila, procedura i drugih internih akata. U pribavljanju revizijskih dokaza su korištene sljedeće metode: pregled i testiranje dokumentacije metodom slučajnog odabira, analitički postupci, te razgovori sa zaposlenicima kako bi se pribavila obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2014.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: izvršenje naloga i preporuka revizije za 2013., planiranje i računovodstveno poslovanje, imovina, obveze, prihodi, koncesije, rashodi te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom za 2014. su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na izvršenje naloga i preporuka revizije za 2013., planiranje i računovodstveno poslovanje, potraživanja te na rashode u dijelu koji se odnosi na subvencije, usluge, pomoći unutar općeg proračuna te na ostale rashode (donacije).

1. Izvršenje naloga i preporuka revizije za 2013.

1.1. Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Ministarstva za 2013., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Ministarstvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju. Nepravilnosti i propusti se odnose na obveze, rashode za subvencije i usluge te na koncesije.

U skladu s odredbom članka 14. stavka 6. Zakona o Državnom uredu za reviziju, Ministarstvo je dostavilo očitovanje s planom izvršenja naloga i preporuka koji sadrži aktivnosti, rokove i osobe odgovorne za izvršenje planiranih aktivnosti.

Revizijom za 2014. je utvrđeno prema kojim nalogima i preporukama je postupljeno i prema kojima nije postupljeno.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

- obveze prema državnom proračunu za jamčevne pologe dane u 2013. županijama u iznosu 18.000.000,00 kn i za zajmove trgovačkom društvu i brodogradilištu dane u ranijim godinama u iznosu 45.033.661,00 kn, što je ukupno 63.033.661,00 kn, evidentirane su početkom 2014. na računu obveza prema državnom proračunu; obveze prema izvršitelju usluge nadzora i izvještavanja o provođenju Programa restrukturiranja brodogradilišta u većinskom državnom vlasništvu u iznosu 3.000.000,00 kn, koje dospijevaju na podmirenje u 2015., evidentirane su na računu obveza početkom 2015.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

- na računu obveza sa stanjem koncem 2014., nisu iskazane obveze nastale u ranijim godinama u iznosu 978.778.948,00 kn. Odnose se na ugovorene obveze za subvencije za restrukturiranje brodogradilišta koje dospijevaju na podmirenje u 2015. u iznosu 443.557.170,00 kn, u 2016. u iznosu 312.632.263,00 kn i u 2017. u iznosu 222.589.515,00 kn. Obveze prema brodogradilištima u navedenom iznosu su evidentirane na računu izvanbilančnih zapisa, umjesto na računu obveza

- nisu poduzete mjere za ostvarenje namjenskog korištenja sredstava državne potpore za restrukturiranje brodogradilišta te ispunjenje obveza kupca prema odobrenom Programu restrukturiranja i potpisanom Ugovoru o prodaji i prijenosu dionica Brodograđevne industrije Split d.d.
- intelektualne usluge, kao što su usluge analize stanja elektroničkog poslovanja, evidencije davatelja usluga certificiranja, pravnog savjetovanja i druge, koje su prema Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva gospodarstva u opisu poslova zaposlenika Ministarstva, povjeravane su vanjskim izvršiteljima, odnosno Ministarstvo nije raspolagalo proračunskim sredstvima na svrhovit, učinkovit i ekonomičan način, u skladu s odredbama Zakona o proračunu
- nisu poduzete aktivnosti za usuglašenje odredbi Zakona o agenciji za ugljikovodike i Statuta Agencije za ugljikovodike, u dijelu koji se odnosi na vođenje poslovnih knjiga
- za okončane sudske postupke, na temelju kojih su donesene pravomoćne presude kojima je utvrđena financijska obveza gospodarskih subjekata (koncesionara), nisu pribavljeni dokazi o podmirenju obveza prema državnom proračunu.

Ministarstvo je i nadalje obvezno postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

- 1.2. *Ministarstvo prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju vezano uz izvršenje naloga i preporuka revizije za 2013., osim u dijelu koji se odnosi na ugovorene obveze vezano uz subvencije za restrukturiranje brodogradilišta koje dospijevaju na podmirenje 2015. do 2017. u iznosu 978.778.948,00 kn. Ministarstvo navodi da su obveze evidentirane na računu izvanbilančnih zapisa u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojima je uređeno iskazivanje imovine i obveza. Odredbom članka 17. stavka 5. navedenog Pravilnika, određeno je da se obveze klasificiraju prema namjeni i ročnosti, a stavkom 7. navedenog članka, određeno je da se imovina i obveze iskazuju po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška. Ministarstvo obrazlaže da je u rujnu 2014. uputilo dopis prema Ministarstvu financija kojim traži mišljenje o evidentiranju obveza u poslovnim knjigama vezano za subvencije za restrukturiranje brodogradilišta.*

Vezano za intelektualne usluge analize stanja elektroničkog poslovanja i evidencije davatelja usluga certificiranja, Ministarstvo navodi da uvelike nadilaze kapacitete Ministarstva. Nadalje navodi da bi obavljanje tehničkih i informatičkih poslova za vođenje evidencije o davateljima usluga certificiranja od strane Ministarstva, zahtijevalo, osim izmjene Uredbe o unutarnjem ustrojstvu, povećanje broja zaposlenih, ulaganje u obrazovanje i certifikate novo zaposlenih te značajna ulaganja u infrastrukturu, što bi u konačnici imalo negativan utjecaj na državni proračun.

Vezano uz nalaz da nisu poduzete aktivnosti za usuglašenje odredbi Zakona o Agenciji za ugljikovodike i Statuta Agencije za ugljikovodike, u dijelu koji se odnosi na vođenje poslovnih knjiga, navodi se da je Zakon o osnivanju Agencije za ugljikovodike donesen u siječnju 2014. i objavljen u Narodnim novinama 14/14, početkom veljače 2014., nakon čega je donesen Statut Agencije.

U očitovanju je navedeno da će Ministarstvo pristupiti usuglašavanju predmetnog Zakona i Statuta.

2. Planiranje i računovodstveno poslovanje

2.1. Ministarstvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu.

Financijskim planom za 2014. prihodi i primici su planirani u iznosu 829.346.795,00 kn, a ostvareni su u iznosu 1.501.337.081,00 kn, što je za 671.990.286,00 kn ili 81,0 % više od planiranih. Do odstupanja je u najvećem dijelu došlo jer nisu planirani primici od zaduživanja, a ostvareni su u iznosu 679.928.196,00 kn.

Rashodi za subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru u iznosu 50.000.000,00 kn se odnose na subvencije iz 2013. proizvođačima biodizela u iznosu 10.000.775,00 kn i za subvencije proizvođačima biodizela za siječanj-srpanj 2014. te za prvi dio kolovoza 2014. u iznosu 39.999.225,00 kn. Rashodi za subvencije za drugi dio kolovoza 2014. i za rujan-prosinac 2014. u iznosu 21.367.520,00 kn nisu evidentirani na računu rashoda za subvencije i na obvezama za 2014. Odredbama članka 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 114/10 i 31/11), koji se primjenjivao do listopada 2014., odnosno odredbama članka 20. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14), koji je stupio na snagu u listopadu 2014. propisano je da se prihodi i rashodi iskazuju uz primjenu modificiranoga računovodstvenog načela nastanka događaja, što znači da se rashodi priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Koncem 2014. obveze su iskazane u iznosu 787.786.689,00 kn. U odnosu na obveze iskazane koncem 2013. veće su za 711.493.436,00 kn ili 932,6 %. Odnose se na obveze za zajmove u iznosu 679.829.977,00 kn i obveze za rashode poslovanja u iznosu 107.956.712,00 kn. Na računu obveza nisu iskazane obveze prema dva proizvođača biogoriva, nastale u 2014. u iznosu 21.367.521,00 kn.

Od navedenog iznosa početkom 2015. je podmireno 5.000.000,00 kn (koliko je proračunom Ministarstva za 2015. bilo planirano) te u vrijeme obavljanja revizije nepodmirene obveze iznose 16.367.521,00 kn. Za podmirenje ostatka obveze u iznosu 16.367.521,00 kn, proračunom Ministarstva za 2015. nisu planirana sredstva.

Od 2015. subvencioniranje proizvodnje biogoriva nije u nadležnosti Ministarstva, već se provodi kroz sustav trošarina. Početkom 2015. započela je primjena odredbe članka 84. stavka 10. Zakona o trošarinama (Narodne novine 22/13, 32/13 i 81/13).

Prema navedenoj odredbi distributeri su oslobođeni trošarina razmjerno udjelu biokomponente u standardnom derivatu najviše do 5,0 %, što se smatra državnom potporom. U slučaju potpore oslobađanjem od trošarine, proizvođači prodaju biogorivo po tržišnoj cijeni.

Državni ured za reviziju nalaže realnije planirati prihode i primitke, a sredstva za podmirenje obveza planirati proračunima za godine u kojima obveze dospijevaju, u skladu s odredbom članka 6. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), prema kojoj se proračun donosi za proračunsku godinu i vrijedi za tu godinu.

Također nalaže evidentirati rashode i obveze u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- 2.2. *U očitovanju na nalaz koji se odnosi na nerealno planiranje, Ministarstvo obrazlaže da je u okviru proračunskog limita za razdoblje 2014. do 2016., koje je odredilo Ministarstvo financija, Ministarstvo izradilo prijedlog Financijskog plana Državnog proračuna za 2014. iz svog segmenta odgovornosti, kojeg je usvojio Hrvatski sabor. Tijekom 2014, Republika Hrvatska je ušla u proceduru prekomjernog deficita te su uvedene mjere kako bi se usvojile preporuke Vijeća Europske unije koje obuhvaćaju ograničenja isplate iznosa subvencija. Izmjenama i dopunama Državnog proračuna za 2014., koje sadrže mjere na temelju preporuka Vijeća Europske unije, Ministarstvu je od strane Ministarstva financija smanjen iznos financijskog plana za 2014. za 292.344.786,00 kn i zadana obveza podmirenje duga prema brodogradnji iz 2009. u iznosu od 99.769.098,00 kn. S obzirom na ugovorene obveze za restrukturiranje brodogradilišta i postojeću dinamiku isplate mjesečnih obveza, tijekom 2014. potpisani su ugovori o cesiji i factoringu kako bi se izmirile postojeće obveze prema brodogradilištima. Iz prethodno navedenog proizlazi da je Ministarstvo postupilo prema odredbama Zakona o proračunu.*
- Rashodi za subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru za subvencioniranje biodizela planirani su Financijskim planom za 2014. na proračunskoj aktivnosti A822058 Poticanje biogoriva HROTE u iznosu 100.000.000,00 kn. S obzirom na izmjene i dopune državnog proračuna za 2014. i smanjenje sredstava na toj poziciji, obveze nisu podmirene. Na temelju Zakona o trošarinama, subvencioniranje proizvodnje biogoriva u nadležnosti je Ministarstva financija od 2015. Ministarstvo će pokušati zajedno s Ministarstvom financija naći rješenje za podmirenje navedenih obveza.*

3. Potraživanja

- 3.1. U poslovnim knjigama Ministarstva sa stanjem koncem 2014. evidentirana su potraživanja u iznosu 148.739.832,00 kn. Vrijednosno su značajnija potraživanja od poduzetnika za neopravdane subvencije dane u ranijim godinama u iznosu 48.744.407,00 kn, županija za jamstveni fond u iznosu 48.000.000,00 kn, grada Šibenika za zajam dan u ranijim godinama u iznosu 39.993.791,00 kn te od koncesionara za koncesijske naknade u iznosu 5.412.408,00 kn.

Potraživanja od poduzetnika za neopravdane subvencije dane u razdoblju od 2005. do 2011. u iznosu 48.744.407,00 kn, odnose se na potraživanja za koja su pokrenute predstečajne nagodbe ili su nad poduzetnicima - dužnicima pokrenuti stečajni postupci. Zaključenim predstečajnim nagodbama i odlukama stečajnih vijeća je otpisan ili osporen dio potraživanja, za dio potraživanja ugovorena je obročna naplata u određenom vremenskom razdoblju, a za dio potraživanja je dogovorena naplata preuzimanjem nekretnina dužnika.

Iz navedenih razloga je potrebno potraživanja iskazana u poslovnim knjigama Ministarstva usuglasiti sa stvarnim stanjem, a nakon toga poduzeti mjere naplate u skladu s nagodbama i odlukama stečajnih vijeća.

Naplata zajma danog 1998. gradu Šibeniku u iznosu 39.993.791,00 kn za financiranje razgradnje i sanacije zemljišta Tvornice elektroda i fero legura (koja je u 100,0 % vlasništvu grada Šibenika), ugovorena je iz sredstava ostvarenih prodajom nekretnina Tvornice elektroda i fero legura.

Procijenjena vrijednost nekretnina iznosi 48.510.040,00 EUR. Planirani završetak razgradnje proizvodnih pogona i sanacije zemljišta bio je do konca 2013. Prema dopisu gradonačelnika Šibenika iz listopada 2014., za povrat zajma nisu stečeni uvjeti jer, unatoč traženju, nisu pribavljene potrebne suglasnosti Ministarstva zaštite okoliša da je sanacija okončana. Od listopada 2014. do konca ožujka 2015., nisu poduzimane aktivnosti od strane grada Šibenika ili Ministarstva na pribavljanju suglasnosti Ministarstva zaštite okoliša o okončanju postupka sanacije.

Ukupna potraživanja koncem 2014. od koncesionara za koncesijske naknade za eksploataciju mineralnih sirovina za 2014. i ranije godine su iskazana u iznosu 5.412.408,00 kn. Većim dijelom se odnose na potraživanja nastala u ranijim godinama. Potraživanja od koncesionara za koncesijske naknade koncem 2014. su manja za 23.675.804,00 kn ili 81,4 % od potraživanja iskazanih koncem 2013. Manja su zbog isknjiženja potraživanja za koncesijske naknade jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koja su do konca 2013. bila evidentirana u poslovnim knjigama Ministarstva. Osim evidencije o potraživanja za koncesijske naknade, Uprava za inspekcijske poslove u gospodarstvu, ustrojena u okviru Ministarstva, vodi internu evidenciju o pokrenutim kaznenim i prekršajnim postupcima te postupcima radi naknade štete počinjene Republici Hrvatskoj, vezano za eksploataciju mineralnih sirovina. Evidencija je ustrojena za postupke koji su pokrenuti od početka 2009. do konca 2014. Prema navedenoj evidenciji, od početka 2009. do konca 2014. su podnesena 372 optužna prijedloga, 213 kaznenih prijave, a dosuđene kazne u prekršajnom i kaznenom postupku iznose 3.278.889,00 kn. Vezano uz oduzimanje imovinske koristi, podneseno je 259 prijave državnom odvjetništvu. Za naknade štete traženo je 350.338.617,00 kn, a dosuđeno je 47.398.986,00 kn. Ministarstvo nije evidentiralo potraživanja za kazne i naknade šteta, nema dokaze i ne vodi evidenciju o naplati kazni i naknada šteta.

Odredbama članka 51. Zakona o koncesijama (Narodne novine 143/12), propisano je da je davatelj koncesije dužan kontinuirano nadzirati rad koncesionara i izvršavanje njegovih obveza iz ugovora o koncesiji, što uključuje i redovito praćenje izvršavanja plaćanja naknade za koncesiju, ako je ona određena ugovorom o koncesiji te plaćanja svih ostalih obveza koje nastaju kao posljedica provedenih nadzora od strane inspekcijskih službi i drugih nadležnih tijela. Navedeno također nije u skladu s odredbom članka 47. Zakona o proračunu kojom je određeno da su proračunski korisnici i tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odgovorni za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu uplatu u proračun i za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu s namjenama.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimanje mjera za naplatu zajma od grada Šibenika.

Nalaže se naplata dospjelih potraživanja od poduzetnika za neopravdane subvencije u skladu s uvjetima nagodbe, odnosno prema odlukama stečajnih upravitelja.

Također se nalaže postupanje u skladu s odredbama Zakona o koncesijama i Zakona o proračunu, odnosno praćenje izvršenja pravomoćnih sudskih odluka kojima je utvrđena financijska obveza gospodarskih subjekata (koncesionara) prema državnom proračunu.

- 3.2. *Vezano uz potraživanja od poduzetnika za neopravdane subvencije dane u razdoblju od 2005. do 2011., Ministarstvo u očitovanju navodi da će tijekom 2015. godine utvrditi stvarni iznos potraživanja sukladno postignutim nagodbama u predstečajnom postupku te odlukama stečajnih vijeća u stečajnom postupku. Za potraživanja za koja se utvrdi da ne postoji objektivna mogućnost naplate, predložit će se isknjiženje iz poslovnih knjiga. Nakon utvrđivanja stvarnog iznosa potraživanja, Ministarstvo će provoditi daljnje aktivnosti na naplati predmetnih potraživanja.*

Ministarstvo je zatražilo izvješće o projektu sanacije Tvornice elektro i fero legura (dalje u tekstu: TEF). Grad Šibenik je dostavio detaljno izvješće o stanju cjelovitog projekta sanacije kako bi se u suradnji s drugim nadležnim tijelima mogao napraviti prijedlog rješenja i proslijediti prijedlog Vladi Republike Hrvatske na razmatranje. U dostavljenom očitovanju navodi se da sanacija nije dovršena te nije poznat konačni sadržaj analize tla koje je uzorkovano, niti je poznat rok završetka sanacije. U prilogu navedenog očitovanja dostavljeno je pismo upućeno potpredsjedniku Vlade i ministru regionalnog razvoja i EU fondova s kratkom kronologijom cjelovitog postupka razgradnje i sanacije TEF-a te pismo upućeno ministru zaštite okoliša i prirode sa zamolbom za organiziranjem sastanka s istim ciljem, a to je završetak postupka cjelovite sanacije na prostoru TEF-a što je preduvjet rješavanja dužničko vjerovničkog odnosa između Grada Šibenika i njegovih vjerovnika. Nadalje, Agencija za investicije i konkurentnost organizirala je u ožujku 2015. sastanak s Ministarstvom regionalnog razvoja i fondova EU, Ministarstvom gospodarstva, Ministarstvom financija, Ministarstvom zaštite okoliša i prirode te Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u cilju pripreme projekta za objavu javnog poziva za iskaz interesa potencijalnih investitora.

Krajem travnja 2015., Grad Šibenik je zatražio očitovanje od Ministarstva financija o mogućem otpisu dijela duga i o mogućnosti ponovnog pokretanja predstečajne nagodbe kako bi se riješili imovinsko pravni odnosi vezani za bivši TEF. Očekuje se da će Ministarstvo zaštite okoliša i prirode pronaći rješenje za davanje suglasnosti o okončanju postupka sanacije. Radi se o kompleksnoj problematici u koju je uključeno više tijela državne uprave te Ministarstvo ne može utjecati na pribavljanje suglasnosti Ministarstva zaštite okoliša o okončanju postupka sanacije, jer je to u njihovoj isključivoj nadležnosti.

Ministarstvo ima uspostavljen Registar sporova, koji sadrži podatke o sporovima koji su u tijeku, po ustrojstvenim jedinicama, bilo da je Ministarstvo tužitelj ili tuženik. Evidencija je ustrojena za postupke od 2007. do 2015.

Sukladno članku 33. Zakona o državnom odvjetništvu, Ministarstvo u sudskim postupcima zastupa Državno odvjetništvo Republike Hrvatske (dalje u tekstu: DORH). DORH kao zastupnik pazi na svaki predmet i rokove koji su potrebni za pokretanje prisilne naplate. O navedenom DORH ne izvještava tijela državne uprave, jer je upravo DORH, kao zastupnik obavezan pratiti predmete i sve rokove koji su potrebni za izvršenje pravomoćnih sudskih presuda. Slijedom navedenog, Ministarstvo nije u mogućnosti raspolagati potrebnim informacijama te će kontaktirati DORH radi dobivanja potpunih informacija o izvršenju sudskih presuda iz djelokruga Ministarstva, kako bi isto bilo u suglasju sa člankom 47. Zakona o proračunu.

Sektor za financije, proračun i nabavu je na temelju dobivenih podataka u siječnju 2015. uspostavio izvanbilančnu evidenciju o sudskim sporovima u tijeku u skladu s preporukom revizije u Izvješću o obavljenoj reviziji za 2013.

4. Rashodi za subvencije

4.1. Rashodi za subvencije su ostvareni u iznosu 1.323.675.554,00 kn. U odnosu na rashode ostvarene u 2013., veći su za 539.295.037,00 kn ili 68,8 %. Odnose se na rashode za subvencije trgovačkim društvima izvan javnog sektora u iznosu 1.273.675.554,00 kn i subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru u iznosu 50.000.000,00 kn.

Rashodi za subvencije trgovačkim društvima izvan javnog sektora su planirani u iznosu 598.461.876,00 kn. Ostvareni su u iznosu 1.273.675.554,00 kn, što je za 675.213.678,00 kn ili 112,8 % više od planiranog iznosa. Više od plana su ostvareni rashodi za financiranje restrukturiranja brodogradnje koji su planirani u iznosu 359.303.556,00 kn, a ostvareni su u iznosu 1.034.517.234,00 kn, što je 675.213.678,00 kn ili 187,9 % više od planiranog iznosa.

Rashodi i obveze nisu bili evidentirani u vrijeme nastanka poslovnog događaja, nego u vrijeme podmirenja obveza koje su podmirene zajmovima.

Rashodi u iznosu 1.273.675.554,00 kn su ostvareni za provođenje sljedećih aktivnosti: Restrukturiranje brodogradilišta u iznosu 1.034.517.234,00 kn, Obveze prema brodogradnji iz 2009. u iznosu 99.796.098,00 kn, Razvoj i jačanje konkurentnosti prerađivačke industrije u iznosu 90.000.000,00 kn, Potpore za početna ulaganja u iznosu 39.362.222,00 kn te za aktivnost Provedba mjera za poticanje ulaganja u iznosu 10.000.000,00 kn. Financirani su sredstvima državnog proračuna u iznosu 598.461.876,00 kn, zajmovima od financijskih institucija u iznosu 618.467.643,00 kn te zajmom od trgovačkog društva u iznosu 56.746.035,00 kn (ukupno zajmovi u iznosu 675.213.678,00 kn). Kamate i druge troškove zajmova uzetih u 2014. su preuzela brodogradilišta.

- Rashodi za subvencije za restrukturiranje brodogradilišta i za razlike u cijeni gradnje brodova

Rashodi za subvencije za restrukturiranje brodogradilišta i razlika u cijeni gradnje brodova u iznosu 1.034.517.234,00 kn ostvareni su za subvencije za restrukturiranje tri brodogradilišta u iznosu 720.791.882,00 kn i za subvencije brodogradilištu iz Rijeke za razliku u cijeni gradnje četiri broda u iznosu 313.727.571,00 kn.

U okviru rashoda za subvencije za restrukturiranje tri brodogradilišta u iznosu 720.791.882,00 kn na Brodograđevnu industriju Split d.d., Split se odnosi 305.000.000,00 kn, Brodograđevnu industriju 3. Maj, Rijeka 253.646.800,00 kn i na Brodotrogir d.d., Trogir 162.145.082,00 kn. Navedeni rashodi su ostvareni za subvencije za studeni i prosinac 2013. i za siječanj-listopad 2014., dok su obveze za subvencije za studeni i prosinac 2014. u iznosu 115.806.222,00 kn prenesene u 2015.

Na temelju odluke Vlade RH od konca siječnja 2010., Javni poziv za prikupljanje ponuda za kupnju dionica brodogradilišta objavljen je sredinom veljače 2010. Ugovori o prodaji i prijenosu dionica tri brodogradilišta (Brodograđevne industrije Split d.d., Split, Brodograđevne industrije 3. Maj d.d. iz Rijeke te Brodotrogir d.d. Trogir) između Republike Hrvatske koju zastupa Vlada RH (dalje u tekstu Prodavatelj) i kupaca, zaključeni su u 2013. U ugovoru je navedeno da je osim prodaje dionica namjera kroz privatizaciju osigurati i restrukturiranje brodogradilišta.

Kupci su, uz ponude za kupnju dionica dostavili i Programe restrukturiranja brodogradilišta, koje su odobrili Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja i Europska komisija.

Republika Hrvatska se, u skladu s Programima restrukturiranja, obvezala za potrebe provedbe restrukturiranja uplatiti brodogradilištima potpore u ukupnom iznosu 2.730.646.392,00 kn, prema određenoj dinamici (do 2015. za Brodotrogir d.d., odnosno do konca 2017. za druga dva brodogradilišta). Od navedenog iznosa, u 2012., podmirene su obveze u iznosu 404.268.642,00 kn, u 2013. u iznosu 622.259.639,00 kn, u 2014. u iznosu 720.791.882,00 kn te koncem 2014. nepodmirene obveze prema brodogradilištima iznose 983.326.229,00 kn.

Na podmirenje u 2015. dopijeva 448.104.451,00 kn, u 2016. dopijeva 312.632.263,00 kn, a u 2017. dopijeva 222.589.515,00 kn.

Rashodi za subvencije za restrukturiranje brodogradilišta ostvareni u 2014. u iznosu 720.791.882,00 kn su financirani proračunskim sredstvima u iznosu 359.303.556,00 kn, a nedostatna sredstva za podmirenje obveza u iznosu 361.488.326,00 kn pribavljena su zaduživanjem.

Kupci brodogradilišta su se obvezali da će sredstva državne potpore koristiti isključivo u skladu s odobrenim Programima restrukturiranja, a u slučaju nenamjenskog korištenja, Prodavatelj ima pravo raskinuti ugovor.

Prodavatelj i kupci su odredili da nadzor i izvještavanje prodavatelja, odnosno Ministarstva, o izvršenju ugovornih obveza kupaca brodogradilišta i provedbi Programa restrukturiranja, obavlja društvo Hrvatska brodogradnja – Jadranbrod d.d. (dalje u tekstu: HBJ).

HBJ je dostavio Ministarstvu mjesečne izvještaje o nadzoru realizacije Programa restrukturiranja i Ugovora o prodaji i prijenosu dionica društva za sve tri brodogradilišta. Prema izvještajima HBJ za 2014., najznačajnija odstupanja su (kao i za 2013.) utvrđena u realizaciji Ugovora o prodaji i prijenosu dionica Brodograđevne industrije Split d.d. (dalje u tekstu: BIS) Prema izvještajima HBJ navedeno brodogradilište nema dostatno popunjene kapacitete, za dio zaključenih ugovora naručitelji nisu dostavili avansne garancije, gradnja sedam ugovorenih brodova za koje su ugovori zaključeni sa društvom u vlasništvu ovog brodogradilišta duže vrijeme se odgađa zbog neriješenog financiranja, a brodovi se već nekoliko godina vode u knjizi narudžbi. Prema izvještaju HBJ financijski izvještaji BIS nisu vjerodostojni, a organizacijsko i kadrovsko restrukturiranje ne provodi se u skladu s odredbama privatizacijskog ugovora. Kao vlastiti doprinos restrukturiranju (u iznosu 1.181.688.599,00 kn) BIS je iskazao stavke koje Programom restrukturiranja i Ugovorom o prodaji i prijenosu dionica nisu predviđene kao vlastiti doprinos.

Državnim potporama danim BIS ne financiraju se troškovi slobodnih kapaciteta. Financira se gradnja brodova, te troškovi poslovanja koji uključuju i otpremnine zaposlenicima, što nije predviđeno Programom restrukturiranja.

Za brodogradilišta Brodotrogir d.d., Trogir i Brodograđevna industrija 3. MAJ d.d., Rijeka HBJ nije utvrdio značajnija odstupanja u provođenju Programa restrukturiranja i Ugovora.

U izvješću o obavljenoj reviziji poslovanja Ministarstva gospodarstva za 2013. Državni ured za reviziju je naložio poduzeti mjere za ostvarenje namjenskog korištenja sredstava državne potpore za restrukturiranje brodogradilišta, te ispunjenje obveza kupca prema odobrenom Programu restrukturiranja i potpisanom Ugovoru o prodaji i prijenosu dionica Brodograđevne industrije Split d.d., što nije učinjeno.

Za subvencije brodogradilištu iz Rijeke za razliku u cijeni gradnje četiri broda ostvareni su rashodi u iznosu 313.727.571,00 kn. Obveza prema brodogradilištu je nastala na temelju Sporazuma o uređenju međusobnih odnosa iz lipnja 2013., zaključenog između brodogradilišta i Ministarstva.

U Sporazumu je navedeno da na temelju Sporazuma o suradnji na zajedničkoj provedbi Projekta gradnje četiri broda za domaće naručitelje iz siječnja 2009. i Dodatku ovom Sporazumu iz veljače 2009., postoji nesporno potraživanje brodogradilišta prema Ministarstvu u iznosu 54.782.409,00 USD, odnosno 313.727.571,00 kn.

U Sporazumu o uređenju međusobnih odnosa iz lipnja 2013. je navedeno da je podmirenje obveze planirano sredstvima državnog proračuna u 2015. Obveza je podmirena u 2014., zajmom od financijskih institucija u visini obveze prema brodogradilištu, koji dopijeva za povrat u 2015.

Proračunom Ministarstva za 2015. nisu planirana dostatna financijska sredstva za vraćanje zajmova uzetih u 2014. u iznosu 675.213.678,00 kn (za subvencije za restrukturiranje brodogradilišta u iznosu 361.488.326,00 kn i za subvencije za razliku u cijeni gradnje brodova u iznosu 313.727.571,00 kn), koji dopijevaju za podmirenje u 2015. Osim sredstava za povrat zajmova u iznosu 675.213.678,00 kn u 2015. je potrebno planirati sredstva za podmirenje subvencija za restrukturiranje brodogradilišta za 2015. u iznosu 448.104.451,00 kn, što je ukupno 1.123.318.129,00 kn.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti mjere za ostvarenje namjenskog korištenja sredstava državne potpore za restrukturiranje brodogradilišta te ispunjenje obveza kupca prema odobrenom Programu restrukturiranja i potpisanom Ugovoru o prodaji i prijenosu dionica Brodograđevne industrije Split d.d.

Za odlučivanje o državnim subvencijama za restrukturiranje brodogradilišta, nadležna je Europska komisija (dalje u tekstu: EK). Stranka u postupku pred EK primarno je Republika Hrvatska koja se obvezala na provedbu Programa restrukturiranja. EK je nadležna pratiti provedbu Programa restrukturiranja i ispunjavanja uvjeta ugovorenih s Europskom unijom, vezano za visinu državnih potpora, vlastitog doprinosa, smanjivanja kapaciteta, ograničenja proizvodnje i mjera poduzetih za uspostavu održivosti. EK je nadležna naložiti RH da od brodogradilišta zatraži povrat dane subvencije u cijelosti ili djelomično ako Program restrukturiranja ne bude proveden.

- 4.2. *U očitovanju na nalaz vezano uz subvencije, navodi se da Ministarstvo financija izrađuje i dostavlja proračunskim i izvanproračunskim korisnicima Uputu za izradu prijedloga Državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje 2015. – 2017. u kojoj se nalaze limiti po proračunskim korisnicima. Rashodi za subvencije i vraćanje zajmova danih u prethodnim godinama se planiraju u okviru izvora sredstava opći prihodi i primici za koji se dobiva limit. Dobiveni limit od strane Ministarstva financija u 2014. iznosio je 826.592.128,00 kn, a u 2015. limit iznosi 624.000.000,00 kn, što je manje za 202.529.128,00 kn.*

S dobivenim limitom Ministarstvo nije bilo u mogućnosti planirati dostatna financijska sredstva za podmirenje svih obveza za restrukturiranje brodogradilišta i potpisanih ugovora o cesiji i factoringu koji dospijevaju na naplatu u 2015.

Vezano uz poduzimanje mjera za ostvarenje namjenskog korištenja sredstava državne potpore, Ministarstvo navodi da je upravo na temelju izvještaja Hrvatske brodogradnje - Jadranbrod o nadzoru realizacije Programa restrukturiranja i Ugovora o prodaji i prijenosu dionica Brodograđevne industrije Split (dalje u tekstu: BIS) kojim su uočena odstupanja u realizaciji istih još u 2014., poduzelo mjere. Dopisom od 7. ožujka 2014., od Ministarstva financija zatraženo je provođenje poreznog i proračunskog nadzora u svrhu utvrđivanja zakonitosti i svrsishodnosti utroška sredstava državne potpore u Brodograđevnoj industriji Split. Ministarstvo, nadalje navodi da još nije zaprimilo nalaze proračunskog i poreznog nadzora.

5. Rashodi za usluge

- 5.1. Rashodi za usluge su ostvareni u iznosu 45.742.956,00 kn što je za 18.153.334,00 kn ili 65,8 % više u odnosu na prethodnu godinu. Značajnije su povećani rashodi za zakupnine i najamnine (za 136,6 %), usluge tekućeg i investicijskog održavanja (za 92,4 %), te usluge telefona, pošte i prijevoza (za 39,4 %). Rashodi su najvećim dijelom povećani zbog preuzimanja dijela zaposlenika i poslova Državnog inspektorata.

U okviru rashoda za usluge, na intelektualne i osobne usluge se odnose rashodi u iznosu 34.327.145,00 kn što je za 17.137.721,00 kn ili 99,7 % više u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rashode za usluge poslovnog i pravnog savjetovanja vezano uz pregovore i arbitražni postupak s mađarskom naftnom kompanijom.

U okviru rashoda za intelektualne i osobne usluge rashodi za naknade na temelju ugovora o djelu su ostvareni u iznosu 1.844.937,00 kn. Financirani su sredstvima državnog proračuna.

Ugovori o djelu su zaključeni s vanjskim izvršiteljima, za usluge izrade Operativnog plana provedbe mjera industrijske strategije Republike Hrvatske 2014.- 2020., izradu procjene funkcionalnosti odvijanja poslovnih procesa, praćenje pokazatelja stanja, industrije, uspostavu sustava evidencije sudskih sporova, usluga vezane za Nacionalnu strategiju inovacija, javnu nabavu, komunikaciju s Europskom unijom i za druge usluge.

Odredbama članka 62. Zakona o državnim službenicima (Narodne novine 49/12–pročišćeni tekst, 37/13 i 38/13) je propisano da izdaci za pružatelje stručnih usluga na temelju ugovora o djelu ne smiju prelaziti 2,0 % ukupnog iznosa sredstava za osnovne plaće s doprinosima u tekućoj godini osiguranim za to tijelo. Rashodi za plaće za redovan rad s doprinosima zaposlenika Ministarstva za 2014. su planirani u iznosu 49.683.617,00 kn. Rashodi za naknade izvršiteljima usluga na temelju ugovora o djelu su ostvareni u iznosu 1.844.937,00 kn što je 3,7 % sredstava osiguranih za osnovne plaće s doprinosima zaposlenika Ministarstva te su veći od propisanog iznosa.

U okviru rashoda za usluge, rashodi za usluge vezane za brodogradnju u 2014. su ostvareni u iznosu 3.000.000,00 kn. Ostvareni su za usluge nadzora i izvještavanja o izvršenom nadzoru provedbe tri programa restrukturiranja brodogradilišta. Izvršitelj usluge se obvezao obavljati ugovorene usluge u formi mjesečnih, kvartalnih i godišnjih izvješća, odnosno u rokovima određenim Metodologijom i procedurom izvještavanja, koja je sastavni dio Ugovora. Navedenu Metodologiju je u srpnju 2011. izradio izvršitelj usluge nadzora. Ugovor o navedenim uslugama nadzora je zaključen u 2013., za razdoblje od 2013. do 2015. Ugovorene su usluge u iznosu 9.000.000,00 kn, odnosno 3.000.000,00 kn godišnje. U 2014. izvršitelj usluge je dostavio mjesečne izvještaje u skladu s ugovorom. Za navedenu namjenu su ostvareni rashodi u iznosu 3.000.000,00 kn, koliko je i ugovoreno.

Osim navedenog, Ministarstvo je u svibnju 2014. s drugim izvršiteljem ugovorilo usluge nezavisne analize poslovanja i detaljne analize poslovanja društva Brodosplit d.d. (bivša Brodograđevna industrija Split d.d.) u iznosu 243.750,00 kn. Izvršitelj usluge je dostavio izvještaj (iz kojeg su kao i iz izvještaja prethodnog izvršitelja) vidljiva odstupanja u provođenju Programa restrukturiranja i Ugovora. Izvršitelju je početkom rujna 2014. podmirena obveza u iznosu 243.750,00 kn.

Također, Ministarstvo je početkom prosinca 2014. s trećim izvršiteljem ugovorilo savjetodavne usluge u iznosu 248.750,00 kn. Izvršenje usluga ugovoreno je u tri faze. Prva faza obuhvaća usluge vezane uz kritički osvrt postojećeg izmijenjenog Programa restrukturiranja. Druga faza obuhvaća usluge izrade prijedloga za izmjene programa restrukturiranja Brodograđevne industrije Split d.d. Split. Usluge prve i druge faze su ugovorene u iznosu 248.750,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost. Treća faza obuhvaća usluge stručne pomoći i savjetovanja u komunikaciji i pregovorima s Brodograđevnom industrijom Split oko izmijenjenog programa restrukturiranja, te s Europskom komisijom. Za usluge iz treće faze visina naknade ugovorena je u iznosu 220,00 EUR-a po satu. Količina sati nije određena, te nije određena vrijednost usluga treće faze.

Izvršitelj je ispostavio račun za usluge prve i druge faze. Račun je ispostavljen šest dana nakon potpisivanja ugovora. Izvršitelju je koncem prosinca 2014. plaćeno 248.750,00 kn.

Osim navedenih, u 2014. su ugovorene i plaćene usluge pravne pomoći u iznosu 187.500,00 kn, vezano za pripremu i izradu dodataka Ugovoru o prodaji i prijenosu dionica Brodograđevne industrije Split d.d. Split.

S obzirom da usluge nadzora i izvještavanja o izvršenom nadzoru programa restrukturiranja brodogradilišta obavlja izvršitelj na temelju ugovora iz 2013., po cijeni u iznosu 3.000.000,00 kn godišnje, sredstva za usluge nezavisne analize poslovanja i detaljne analize poslovanja društva Brodosplit d.d. u iznosu 243.750,00 kn, za savjetodavne usluge u iznosu 248.750,00 kn, te za usluge pravne pomoći u iznosu 187.500,00 kn, što je ukupno 680.000,00 kn, nisu svrhovito utrošena, odnosno Ministarstvo nije učinkovito i ekonomično raspolagalo proračunskim sredstvima što nije u skladu s odredbom članka 95. Zakona o proračunu. Prema navedenoj odredbi, čelnik jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i proračunskog korisnika odgovoran je za zakonitost, svrhovitost, učinkovitost i ekonomično raspolaganje proračunskim sredstvima.

Državni ured za reviziju nalaže ostvarivati rashode na temelju ugovora o djelu do visine propisane odredbama Zakona o državnim službenicima.

Također, nalaže raspolagati proračunskim sredstvima na svrhovit, učinkovit i ekonomičan način, u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

- 5.2. *Ministarstvo je suglasno da se rashodi na temelju ugovora o djelu svedu na razinu propisanu Zakonom o državnim službenicima. Vezano uz nalog koji se odnosi na potrebu svrhovitog, učinkovitog i ekonomičnog raspolaganja proračunskim sredstvima, Ministarstvo obrazlaže da je navedeno da je na temelju izvještaja Hrvatske brodogradnje - Jadranbrod o nadzoru realizacije Programa restrukturiranja i Ugovora o prodaji i prijenosu dionica BIS, kojim su uočena odstupanja u realizaciji istih, zatražilo neovisnu reviziju i dubinsko snimanje poslovanja društva BIS, kako bi se nedvojbeno utvrdilo isto.*
- Ujedno navodi da je Revizija i dubinsko snimanje bilo podloga za izmjene Programa restrukturiranja koji je u završnoj fazi dogovora. U izmjene Programa restrukturiranja se ide, jer su nastale nove okolnosti na svjetskim tržištima te je tijekom procesa restrukturiranja u samom brodogradilištu došlo do određenih promjena, što je potrebno formalizirati kroz izmjene i dopune programa.*

6. Rashodi za pomoći unutar općeg proračuna

- 6.1. U okviru rashoda za pomoći unutar općeg proračuna u iznosu 49.418.122,00 kn evidentirani su rashodi za Jamstveni fond za prerađivačku industriju i inovacije u prerađivačkoj industriji u iznosu 30.000.000,00 kn. Sredstva su namijenjena za izdavanje jamstava sektorima prerađivačke industrije. Raspoređuju se županijama koje na svom području imaju osnovane potporne institucije (garancijske ili razvojne agencije) registrirane za izdavanje jamstava za kredite subjektima gospodarstva koje odobre poslovne banke i druge pravne osobe-kreditori. Sredstva se doznačavaju na račun županije, a deponiraju kod depozitne banke, na rok vezan uz rok povrata kredita, što je za kredite iz 2014. do lipnja 2025. Nakon isteka roka depozita, potporna institucija odnosno županija vraća sredstva Jamstvenog fonda koja su ostala neangažirana danim jamstvima na račun državnog proračuna. Pojedinačni iznos jamstva može iznositi do 1.500.000,00 kn po poduzetniku, za kredit s rokom otplate do deset godina. Zahtjevi za jamstvo se podnose potpornoj instituciji.

U odnosu na korisnike kredita jamstvena sredstva ne predstavljaju potporu. Instrument osiguranja za izdano jamstvo je najmanje zadužnica u visini iznosa jamstva uvećana za 10,0 %, ovjerena kod javnog bilježnika. U slučaju naplate jamstva od strane poslovne banke korisnika jamstva, prava potraživanja prelaze na potpornu instituciju. Prihod od kamata na sredstva deponirana kod poslovnih banaka pripada potpornoj instituciji. Na instrumente osiguranja za izdano jamstvo poduzetnik plaća naknadu potpornoj instituciji u visini 1,32 % godišnje, što poskupljuje kredit poduzetniku.

Županije su obvezne do konca siječnja svake godine podnijeti izvještaj o realizaciji programa za prethodnu godinu, prema pokazateljima koje odredi Ministarstvo.

Ukupno je u 2013. i 2014. za provođenje programa Jamstveni fond županijama doznačena sredstva u iznosu 48.000.000,00 kn, od čega u 2013 u iznosu 18.000.000,00 kn i u 2014. u iznosu 30.000.000,00 kn. U skladu s odredbama Odluke o utvrđivanju programa Jamstveni fond za prerađivačku industriju i inovacije u prerađivačkoj industriji, sredstva su doznačena na račune županija na temelju zaključenog ugovora, umjesto na temelju stvarne potrebe za sredstvima.

Prema izvještajima županija, na temelju sredstava jamstvenog fonda u iznosu 48.000.000,00 kn u 2013. i 2014. su izdana jamstva u iznosu 2.614.753,00 kn, što čini 5,5 % raspoloživih sredstava.

U 2014. od raspoloživih 30.000.000,00 kn korištena su jamstvena sredstva u iznosu 664.753,00 kn kao jamstvo za kredit u iznosu 1.329.506,00 kn, koji je jednom poduzetniku odobrila poslovna banka. Koncem 2014. neiskorištena sredstva jamstvenog fonda iznose 45.385.247,00 kn ili 94,5 %. Iz navedenih podataka je vidljivo da ciljevi određeni programom Jamstveni fond nisu postignuti. Proračunom Ministarstva za 2015. nisu planirana sredstva za ovaj program. Prema obrazloženju Ministarstva, do nedovoljnog korištenja sredstava Jamstvenog fonda je došlo radi lošeg odaziva poslovnih banaka za kreditiranje poduzetnika, te zahtjevnog kreditnog rejtinga kojega mora zadovoljiti poduzetnik.

Kako do konca 2014. jamstvena sredstva u iznosu 45.385.247,00 kn ili 94,5 % nisu iskorištena, odnosno nisu postignuti ciljevi programa Jamstveni fond za prerađivačku industriju i inovacije u prerađivačkoj industriji, u cilju učinkovitijeg upravljanja proračunskim sredstvima, Državni ured za reviziju predlaže preispitati provođenje programa na dosadašnji način.

- 6.2. *Ministarstvo je suglasno s prijedlogom vezano uz preispitivanje provođenja programa Jamstveni fond. Ministarstvo je kroz program dalo pomoć županijama za prerađivačku industriju i inovacije u prerađivačkoj industriji kako bi se povećala konkurentnost tvrtki i zadržao barem postojeći broja zaposlenih. U očitovanju Ministarstva je navedeno da je, s obzirom na malu iskorištenost sredstava svega 5,5 %, u 2015. pokrenuta prenamjena modela jamstvenog fonda s istim ciljem, ali uključivanjem većeg broja županija.*

7. Ostali rashodi

- 7.1. Ostali rashodi su planirani u iznosu 11.800.000,00 kn. Ostvareni su za tekuće donacije u novcu u iznosu 11.400.000,00 kn, za provođenje sljedećih aktivnosti: Konkurentnost i održivost energetske sustava u iznosu 5.000.000,00 kn, Državne potpore za energetske učinkovitost i obnovljive izvore energije u iznosu 4.000.000,00 kn, Podrška pripremi projekata za jačanje hrvatskog gospodarstva u iznosu 1.200.000,00 kn, Nacionalni program za zaštitu potrošača u iznosu 800.000,00 kn, te aktivnosti Agencija za ugljikovodike u iznosu 400.000,00 kn.

Za provođenje aktivnosti Konkurentnost i održivost energetske sustava, planirani su rashodi za donacije u iznosu 5.000.000,00 kn koliko su i ostvareni. Sredstva su donirana Centru za praćenje poslovanja energetske sektora i investicija (dalje u tekstu: Centar) na temelju ugovora iz ožujka 2014. u iznosu 1.850.000,00 kn i na temelju ugovora iz kolovoza 2014. u iznosu 3.150.000,00 kn. Ugovorom iz ožujka 2014. Ministarstvo je odobrilo Centru namjensku donaciju za financiranje sljedećih aktivnosti: Poslovi Nacionalnog koordinacijskog tijela za energetske učinkovitost što uključuje izradu Nacionalnog izvješća o provedbi politike energetske učinkovitosti za razdoblje 2011.-2013., te za aktivnosti praćenja energetske poduzeće u registru investicija. Ugovoreno je da će primatelj donacije obaviti poslove najkasnije do konca lipnja 2014. Primatelj donacije se obvezao dostaviti izvještaj za izvršene poslove i zadatke najkasnije 30 dana od izvršenja posla, odnosno najkasnije do konca srpnja 2014.

Drugi ugovor između Ministarstva i Centra o namjenskoj donaciji u iznosu 3.150.000,00 kn zaključen je početkom srpnja 2014.

Ugovoreni su poslovi Nacionalnog koordinacijskog tijela za energetska učinkovitost u iznosu 1.450.000,00 kn, aktivnosti praćenja energetskih poduzeća u registru investicija u iznosu 1.050.000,00 kn te poslovi izrade priručnika za projekte od zajedničkog interesa u iznosu 650.000,00 kn, što je ukupno 3.150.000,00 kn. Centar se obvezao dostaviti Ministarstvu izvještaj za izvršene poslove u roku 30 dana od izvršenja posla, odnosno najkasnije do konca siječnja 2015. Centar je dostavio izvještaje o izvršenju poslova iz navedenih ugovora.

Prema odredbi članka 5. Zakona o Centru za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija (Narodne novine 25/12 i 120/12), Centar je pravna osoba s javnim ovlastima koja obavlja poslove u okviru djelatnosti propisane ovim Zakonom. Odredbom članka 6. spomenutog Zakona propisana je djelatnost Centra. Trgovačka društva u kojima je Republika Hrvatska imatelj dionica i udjela i koja obavljaju djelatnosti istraživanja i eksploatacije nafte i plina, transport nafte naftovodima, transport i skladištenje plina, proizvodnju, prijenos, distribuciju i opskrbu električne energije proizvodnju i distribuciju topline, te djelatnosti obnovljivih izvora energije u skladu sa svojim potrebama posebnim ugovorom s Centrom utvrđuju međusobna prava i obveze, te način izvršavanja poslova.

Odredbom članka 11. stavka 1. spomenutog Zakona je propisano da se sredstva za početak rada Centra osiguravaju u državnom proračunu, te je u 2013. Ministarstvo Centru doznačilo donacije u iznosu 6.975.000,00 kn.

Odredbom stavka 2. članka 11. Zakona je propisano da se Centar financira iz naknada za pripremu i vođenje investicija ostvarenih na temelju ugovora zaključenih s nositeljima investicija, te iz drugih sredstava ostvarenih iz obavljanja svoje djelatnosti.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2014. Centar je ostvario ukupne prihode u iznosu 5.884.412,00 kn (donacija od Ministarstva u iznosu 5.000.000,00 kn, te od pružanja usluga prihode u iznosu 884.412,00 kn).

Ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 10.464.072,00 kn (na plaće se odnosi 5.910.047,00 kn, a na materijalne i druge rashode 4.554.025,00 kn). Manjak prihoda za 2014. iznosi 4.579.660,00 kn. Prema podacima iz Bilance sa stanjem na dan 31.12.2014. Centar ima obveze u iznosu 7.897.271,00 kn, od čega su obveze za rashode u iznosu 927.271,00 kn i obveze za kredite banaka u iznosu 6.970.000,00 kn. Manjak prihoda iz tekuće i ranijih godina iznosi 5.821.853,00 kn.

Proračunom Ministarstva za 2015., za financiranje Centra planirana su sredstva u iznosu 4.000.000,00 kn.

S obzirom na pokazatelje poslovanja za 2013. i 2014. i nedostatnost prihoda od naknada za pripremu i vođenje investicija na temelju ugovora zaključenih s nositeljima investicija, Državni ured za reviziju predlaže preispitati opravdanost financiranja Centra proračunskim sredstvima i funkcioniranje na dosadašnji način.

- 7.2. *Prihvaćen je nalaz vezan uz preispitivanje opravdanosti financiranja Centra za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicije proračunskim sredstvima i funkcioniranje na dosadašnji način. Ministarstvo navodi da je u 2015. poduzelo aktivnosti na definiranju novog modela financiranja Centra za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicije te restrukturiranja.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Ministarstva za 2014. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacija vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Revizijom obavljenom za 2013. su utvrđene nepravilnosti koje se odnose na evidentiranje obveza, poduzimanje mjera za ostvarenje namjenskog korištenja sredstava državne potpore za restrukturiranje brodogradilišta, ispunjenje obveza kupca prema odobrenom Programu restrukturiranja i potpisanom Ugovoru o prodaji i prijenosu dionica Brodograđevne industrije Split d.d. te na raspolaganje proračunskim sredstvima za financiranje rashoda za usluge. Navedene nepravilnosti su ponovljene i u 2014. (točka 1. Nalaza)
 - Financijskim planom za 2014. prihodi i primici su planirani u iznosu 829.346.795,00 kn, a ostvareni su u iznosu 1.501.337.081,00 kn, što je za 671.990.286,00 kn ili 81,0 % više od planiranih. Do odstupanja je u najvećem dijelu došlo jer nisu planirani primici od zaduživanja, a ostvareni su u iznosu 679.928.196,00 kn.
Rashodi za subvencije proizvođačima biodizela za 2014. u iznosu 21.367.520,00 kn nisu evidentirani na rashodima za 2014. U obvezama sa stanjem koncem 2014. nisu iskazane obveze za subvencije proizvođačima biodizela u navedenom iznosu. (točka 2. Nalaza)
 - U okviru potraživanja evidentiranih u poslovnim knjigama Ministarstva sa stanjem koncem 2014. evidentirana su potraživanja od poduzetnika za neopravdane subvencije dane u ranijim godinama u iznosu 48.744.407,00 kn, i od grada Šibenika za zajam dan u ranijim godinama u iznosu 39.993.791,00 kn. Za navedena potraživanja nisu poduzete mjere naplate.

Osim evidencije o potraživanjima od koncesionara za koncesijske naknade za eksploataciju mineralnih sirovina na temelju ugovora, Uprava za inspekcijske poslove u gospodarstvu, ustrojena u okviru Ministarstva, vodi internu evidenciju o pokrenutim kaznenim i prekršajnim postupcima, te postupcima radi naknade štete počinjenje Republici Hrvatskoj, vezano za eksploataciju mineralnih sirovina. Evidencija je ustrojena za postupke koji su pokrenuti od početka 2009. do konca 2014. U poslovnim knjigama Ministarstva nisu evidentirana potraživanja na temelju pravomoćnih sudskih odluka i ne prate se naplata kazni i naknada šteta u državni proračun. (točka 3. Nalaza)

- Rashodi za subvencije za restrukturiranje tri brodogradilišta su ostvareni u iznosu 720.791.882,00 kn. Prema izvještajima izvršitelja nadzora realizacije Programa restrukturiranja i Ugovora o prodaji i prijenosu dionica za brodogradilište Brodograđevna industrija Split d.d. Split su utvrđena značajna odstupanja u provedbi Programa i Ugovora. Dio rashoda za subvencije za restrukturiranje brodogradilišta za 2014. u iznosu 361.488.326,00 kn i subvencije brodogradilištu iz Rijeke za razliku u cijeni gradnje brodova u iznosu 313.727.571,00 kn, što je ukupno 675.213.678,00 kn, su financirani zajmovima koji dopijevaju za vraćanje u 2015. Osim navedenog iznosa, u 2015. na podmirenje dopijevaju subvencije za 2015. za restrukturiranje brodogradilišta u iznosu 448.104.451,00 kn, što je ukupno 1.123.318.129,00 kn. proračunom Ministarstva za 2015. nisu planirana dostatna sredstva za podmirenje obveza. (točka 4. Nalaza)
- Rashodi za naknade na temelju ugovora o djelu su ostvareni u iznosu 1.844.937,00 kn što je 3,7 % sredstava osiguranih za osnovne plaće s doprinosima zaposlenika Ministarstva. Odredbama članka 62. Zakona o državnim službenicima je propisano da izdaci za usluge na temelju ugovora o djelu ne smiju prelaziti 2,0 % ukupnog iznosa sredstava za osnovne plaće s doprinosima u tekućoj godini osiguranim za to tijelo.

Sredstva za usluge nezavisne analize poslovanja i detaljne analize poslovanja društva Brodosplit d.d. u iznosu 243.750,00 kn, za savjetodavne usluge vezano za Program restrukturiranja brodogradilišta Brodosplit d.d. u iznosu 248.750,00 kn, te za usluge pravne pomoći vezano za pripremu i izradu Dodatka Ugovoru o prodaji i prijenosu dionica Brodograđevne industrije Split d.d. (sadašnji Brodosplit d.d.) u iznosu 187.500,00 kn, što je ukupno 680.000,00 kn, nisu svrhovito utrošena. Usluge nadzora i izvještavanja o izvršenom nadzoru Programa restrukturiranja i Ugovora o prodaji i prijenosu dionica, počevši od 2013., za sva tri privatizirana brodogradilišta obavlja izvršitelj na temelju ugovora iz 2013. S navedenim izvršiteljem su ugovorene usluge nadzora i izvještavanja za razdoblje od 2013. do 2015. O obavljenom nadzoru za 2014. Ministarstvu su dostavljena pisana mjesečna izvješća. (točka 5. Nalaza)

- U okviru rashoda za pomoći unutar općeg proračuna, rashodi za Jamstveni fond u 2014. su ostvareni u iznosu 30.000.000,00 kn. Ukupno je u 2013. i 2014. za provođenje programa Jamstveni fond doznačeno županijama 48.000.000,00 kn. Sredstva su doznačena na temelju ugovora, umjesto na temelju potreba. Od navedenog iznosa, do konca 2014., zbog lošeg odaziva poslovnih banaka za kreditiranje poduzetnika i zahtjevnog kreditnog rejtinga za poduzetnike iskorišteno je 2.614.753,00 kn ili 5,5 %, a sredstva u iznosu 45.385.247,00 kn su deponirana kod poslovnih banaka. Ciljevi određeni programom Jamstveni fond nisu postignuti. (točka 6. Nalaza)
- Ostali rashodi u iznosu 5.000.000,00 kn su ostvareni za donacije za provođenje aktivnosti Konkurentnost i održivost energetskeg sustava. Sredstva u navedenom iznosu su doznačena Centru za praćenje poslovanja energetskeg sektora i investicija, za financiranje redovnih rashoda poslovanja, umjesto da se Centar financira u skladu s odredbama Zakona o Centru za praćenje poslovanja energetskeg sektora i investicija. (točka 7. Nalaza)

4. Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na razvoj i unaprjeđenje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva, instrumente i mjere gospodarske politike; industrijsku politiku i politiku primjene inovacija i novih tehnologija; sudjeluje u politikama razvoja iz područja prerađivačke, drvno-prerađivačke i prehrambene industrije; upravljanje jamstvenim fondom za unaprjeđenje industrije; poslove vezane uz primjenu i korištenje prava intelektualnog i industrijskog vlasništva i poticanje stvaralaštva u industriji i trgovini u cilju razvoja konkurentnosti hrvatskoga gospodarstva; energetska politiku Republike Hrvatske; rudarstvo; strategiju olakšavanja i poticanja ulaganja i izvoza te inspekcijske poslove u gospodarstvu. Sudjeluje u koordinaciji strategije upravljanja državnom imovinom, uključujući i restrukturiranja i sanacije pravnih osoba, izradi analiza u postupcima restrukturiranja trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske te upravljanja vlasničkim udjelima u trgovačkim društvima u vlasništvu Republike Hrvatske. Također sudjeluje u pripremi strateških i operativnih dokumenata i programa za korištenje sredstava fondova Europske unije i ostalih međunarodnih izvora financiranja namijenjenih unaprjeđenju konkurentnosti hrvatskoga gospodarstva. Obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na razvoj, unaprjeđenje i koordinaciju sustava javnih nabava; unaprjeđenje i razvoj sustava koncesija u području svoje nadležnosti i nadzor nad njegovim provođenjem te unaprjeđenje i razvoj sustava javno-privatnog partnerstva. Ministarstvo obavlja poslove koji se odnose na sudjelovanje Republike Hrvatske u radu tijela Europske unije u područjima iz njegove nadležnosti. Obavlja i druge poslove koji su mu stavljani u nadležnost posebnim zakonom. Početkom 2014. Ministarstvo je imalo 216, a koncem 2014. je imalo 365 zaposlenika. Od 16. studenoga 2012. zakonski zastupnik Ministarstva je Ivan Vrdoljak. Ukupno ostvareni prihodi za 2014. iznose 1.501.337.081,00 kn, a ukupni rashodi 1.500.312.223,00 kn, te višak prihoda iznosi 1.024.858,00 kn. Preneseni višak prihoda iz 2013. je iznosio 5.015.275,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 6.040.133,00 kn. Vrijednosno su značajniji prihodi iz državnog proračuna, koji čine 54,4 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka, te primici od financijske imovine i zaduživanja koji čine 45,3 % ukupnih prihoda i primitaka. Prihodi iz državnog proračuna su namijenjeni za financiranje rashoda poslovanja u iznosu 813.831.050,00 kn, te za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 3.517.709,00 kn. Vrijednosno su značajniji rashodi za subvencije u iznosu 1.323.675.554,00 kn, materijalni rashodi u iznosu 57.431.981,00 kn, rashodi za zaposlene u iznosu 49.814.941,00 kn, te za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu 49.418.122,00 kn. Koncem 2014. potraživanja iznose 148.739.832,00 kn. Vrijednosno značajnija su potraživanja od korisnika subvencija za neopravdane subvencije dane u ranijim godinama u iznosu 48.744.407,00 kn, od županija za jamstveni fond u iznosu 48.000.000,00 kn, od grada Šibenika za zajam u iznosu 39.993.791,00 kn, od koncesionara za koncesijske naknade u iznosu 5.725.178,00 kn te od brodogradilišta iz Vele Luke za zajam u iznosu 4.160.000,00 kn. Koncem 2014. obveze su iskazane u iznosu 787.786.689,00 kn. U odnosu na 2013. više su za 711.493.436,00 kn ili 1 032,6 %. Odnose se na obveze za zajmove u iznosu 679.829.977,00 kn i za rashode poslovanja u iznosu 107.956.712,00 kn. Obveze za zajmove u iznosu 679.829.977,00 kn se odnose na obveze za zajmove za financiranje subvencija za restrukturiranje brodogradilišta, razlika u cijeni gradnje brodova i financijskog leasinga ICT opreme. Vlastiti izvori su iskazani u minusu u iznosu 622.696.931,00 kn, zbog zajmova uzetih u 2014., koji dopijevaju za povrat u 2015. Planom nabave roba, radova i usluga za 2014. je planirana nabava u vrijednosti 21.490.990,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Ministarstvo vodi registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11, 83/13 i 143/13). Registar ugovora, plan nabave te izmjene i dopune plana nabave su objavljeni na internetskim stranicama. Upravi za sustav javne nabave je dostavljeno izvješće o javnoj nabavi za 2014. u propisanom roku. Prema navedenom izvješću, u 2014. je zaključeno šest ugovora i dva okvirna sporazuma o javnoj nabavi roba i usluga u vrijednosti 22.967.348,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Na temelju otvorenih postupaka javne nabave, zaključena su tri ugovora i dva okvirna sporazuma za nabavu usluga u vrijednosti 16.951.062,00 kn, a tri ugovora su zaključena za nabavu roba u vrijednosti 6.016.286,00 kn. Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn je iznosila ukupno 5.689.040,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Izuzećem od primjene Zakona o javnoj nabavi nabavljene su usluge izrade energetske bilance za 2013., u vrijednosti 414.000,00 kn. Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključilo Ministarstvo te na temelju okvirnih sporazuma koje su zaključili Državni ured za središnju javnu nabavu, Ured za opće poslove Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske i prijašnji Središnji državni ured za e-Hrvatsku, Ministarstvo je tijekom 2014. zaključilo 19 godišnjih ugovora o nabavi roba i usluga u vrijednosti 5.499.938,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Na temelju odluka Ministarstva, uz primjenu odredbi članka 100. stavka 1. točka 2. Zakona o javnoj nabavi, u 2014. je poništen jedan postupak javne nabave. Zaključkom Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave jedna žalba je odbačena kao neuredna. Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na izvršenje naloga i preporuka revizije za 2013., planiranje i računovodstveno poslovanje, potraživanja te na rashode u dijelu koji se odnosi na subvencije, usluge, pomoći unutar općeg proračuna te na ostale rashode (donacije), utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.